

Quick scan flora en fauna

De Triangel deelgebied F, fase 3 te Waddinxveen

In opdracht van: gemeente Waddinxveen

11 mei 2021

Colofon

© 2021 Laneco / C.V. Park Triangel

Tekst en samenstelling: Ing. D. van der Veen

Tweede lezers: Ir. D. van Pijkeren

Projectnummer: 159.21.01

In opdracht van: C.V. Park Triangel

Wijze van citeren: Veen, D. van der. (2021). *Quick scan flora en fauna De Triangel deelgebied F, fase 3 te Waddinxveen*. Ede, Nederland: Laneco.

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologisch advies en onderzoek.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco. Noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander doel dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

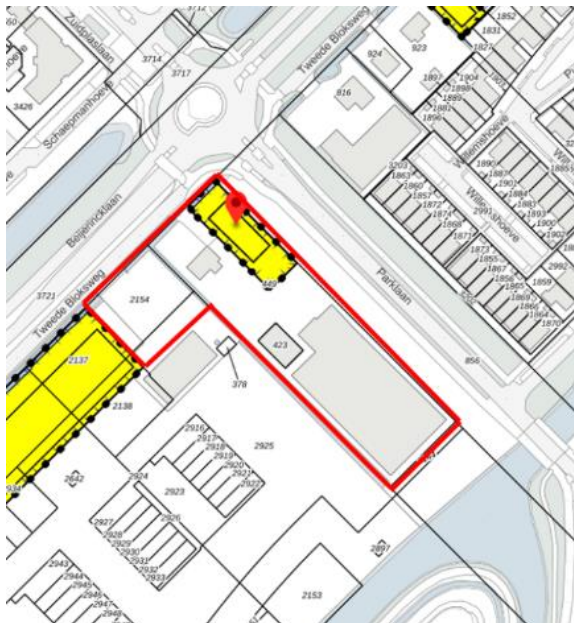
1	INLEIDING	4
1.1	AANLEIDING	4
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGEPEN	5
2	TOETSING.....	6
2.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	6
2.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	6
2.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	7
2.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	7
2.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	7
3	CONCLUSIE.....	13
3.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	13
3.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	13
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	14
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	14
3.5	ALGEMENE VOORWAARDEN	16
3.6	AANBEVELINGEN NATUURINCLUSIEF ONTWERPEN	17
BIJLAGE 1	WETTELIJK KADER	18
BIJLAGE 2	LITERATUURLIJST.....	22

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Het plangebied 'De Triangel' ligt in de plaats Waddinxveen, in de gelijknamige gemeente Waddinxveen (provincie Zuid-Holland) en bestaat uit een voormalig gronden met omliggende sloten en groen (afbeelding 2). De gemeente Waddinxveen is voornemens om het plangebied om te vormen naar een woonwijk (afbeelding 1). Park Triangel is onderverdeeld in verschillende deelgebieden en fases. Het plangebied van onderhavige quick scan betreft Triangel UP Parkzicht fase 3, en is gelegen aan de rand van deelgebied F, aan de westzijde van Park Triangel. Het betreft de kadastrale percelen gemeente Waddinxveen sectie E, nummers 449, 423 en 2154). Dit was een voormalig kassenterrein.

In opdracht van de gemeente Waddinxveen heeft Laneco de beoogde herinrichting getoetst aan de Wet natuurbescherming en een memo quick scan flora en fauna uitgevoerd. In deze memo zijn de geschiktheid van habitat voor beschermde planten- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten beoordeeld op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen ten aanzien van mogelijke vervolgpcedures in het kader van de Wet natuurbescherming en natuurbeleid.

Afbeelding 1: Globale ligging van het plangebied fase 3 (rode contour) (bron: Ruimtelijke plannen.nl, 2021).

Afbeelding 2: Park De Triangel, opgedeeld in fases. De helderrode contour betreft fase 3 (bron: gemeente Waddinxveen, 2021).

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN

Het plangebied ligt aan de zuidzijde van de bestaande bebouwing van Waddinxveen in de wijk 'Park Triangel'. Fase 3 ligt in deelgebied F op de hoek van de Tweede Bloksweg/Beijerinklaan en de Parklaan.

Op het moment van het veldbezoek op 10 mei 2021 bestond het terrein uit een voorbelasting (zandophoging) en grotendeels omringd met twee lagen zandbags. De ronden bestaan uit geroerde bermen afgewisseld met diepe plassen. Tussen de voorbelasting en de Tweede bloksweg ligt een brede sloot. De zuidwestzijde wordt begrensd met een geroerde grondwal met daarop pioniervegetatie en aan de oost zuidzijde is het gebied begrensd met een bomenrij. Het plangebied zelf bestaat volledig uit een open zandbodem (afbeelding 3).

Afbeelding 3: Indruk van het plangebied (bron: Laneco, 2021).

2 TOETSING

2.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2010 tot en met december 2020) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom zijn ook andere verspreidingsbronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst in bijlage 2). De meeste gegevens betreffen relatief globale verspreidingsgegevens.

De aanwezigheid van soorten in een gebied is bepaald bij een reikwijdte van 5 kilometer rondom het plangebied. Wanneer naar de directe omgeving wordt gerefereerd, betreft het een straal van circa 100 meter rondom het plangebied.

Op 11 mei 2021 heeft ecooloog D. van der Veen van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Het doel van het veldbezoek was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van habitat voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Dit veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie en geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1 kilometer afstand van het plangebied (Provincie Zuid-Holland, 2020). Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan NNN-gebied verloren.

Gezien de afstand, de lokale aard van de ingreep en de al aanwezige bedrijvigheid kunnen negatieve effecten op het NNN-gebied worden uitgesloten.

2.2.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

2.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ongeveer 7 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' (Natura 2000, 2020). Door de voorgenomen ingreep gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren.

Voor de meeste externe invloeden van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling, kunnen gezien de afstand en de reeds aanwezige bedrijvigheid, effecten op het Natura 2000-gebied worden uitgesloten.

Door de realisatie van nieuwbouw en de daarmee toenemende verkeersdruk kan tijdens de aanlegfase en gebruiksfase sprake zijn van extra stikstofdepositie op Natura-2000 gebied. Om na te gaan of er sprake is van extra stikstofdepositie dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Als er sprake is van stikstofdepositie boven de vastgestelde norm dan dient een vergunning of toestemmingsbesluit aangevraagd te worden, dit is onder andere mogelijk via het stikstofregistratiesysteem.

2.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Niet van toepassing door ontbreken van bomen in het plangebied.

2.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten dient te worden getoetst of er sprake is van negatieve effecten op (potentiële) verblijfplaatsen of (potentieel) leefgebied van beschermde planten en dieren.

2.5.1 Vaatplanten

Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen.

Het plangebied bestaat uit alleen uit een kale bodem zonder vegetatie. De bermen eromheen bestaan uit geroerde grond wat vooral uit grassen bestaat en tredplanten van verstoorde voedselrijke bodems. Aanwezigheid van beschermde soorten vaatplanten binnen het plangebied is uitgesloten.

2.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Om een goed beeld te krijgen van de te verwachten soorten grondgebonden zoogdieren zijn, de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016) en www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren (NDFF).

Nationaal beschermde soorten met provinciale vrijstelling

Binnen het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), haas (*Lepus europaeus*), en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen. Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen, mits de zorgplicht in acht wordt genomen (zie bijlage 1).

Niet-vrijgestelde nationale en Europees beschermde soorten

Van de niet-vrijgestelde beschermde zoogdiersoorten is volgens bovengenoemde bronnen in de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend van bever (*Castor fiber*), otter (*Lutra lutra*), waterspitsmuis (*Neomys fodiens*), boomarter (*Martes martes*), steenarter (*Martes foina*) in de omgeving. Maar aangezien het plangebied uit een kaal substraat bestaat en er geen holtes of anderzijds aan verblijfplaatsen aangetroffen zijn in of direct naast het plangebied, is er geen sprake van aanwezigheid van niet-vrijgestelde beschermde soorten.

Conclusie

Op basis van de archiefgegevens, de biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek en de voorgenomen werkzaamheden, kan de aanwezigheid van de niet-vrijgestelde soorten bever, otter, waterspitsmuis, steenarter en boomarter worden uitgesloten.

Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen en wijzigingen van beheer op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast. Hiervoor geldt wel de algemene zorgplicht.

2.5.3 Vleermuizen

Om inzicht te krijgen in de aanwezige soorten vleermuizen zijn de volgende bronnen geraadpleegd: www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren (NDFF), *Atlas van de Nederlandse zoogdieren* (Broekhuizen et al., 2016) en *Atlas van de Nederlandse vleermuizen* (Limpens et al., 1997).

Alle vleermuissoorten, hun verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.6 van deze wet en bijlage IV van de Habitatrichtlijn).

Volgens de verspreidingsgegevens uit eerder genoemde bronnen komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) en ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

Van deze soorten is de rosse vleermuis overwegend een boombewonende soort. De ruige dwergvleermuis verblijft in zowel gebouwen als in bomen en de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Verblijfplaatsen

Het plangebied bestaat uit een kaal substraat en er zijn geen holtes of anderzijds aan verblijfplaatsen aangetroffen in of direct naast het plangebied, daarmee is er geen sprake van aanwezigheid van verblijfplaatsen van beschermde vleermuissoorten.

Vliegroutes en foerageergebied

Van vleermuizen is bekend dat zij lijnelementen, zoals bomenrijen of bebouwing, gebruiken als vliegroute van en naar foerageergebieden en verblijfplaatsen.

Rondom het plangebied zijn verschillende lijnelementen aanwezig. Dit betreft een bomenrij aan de oost zuidzijde van het plangebied en een brede waterpartij buiten het plangebied. Deze lijnelementen zijn potentieel geschikt als foerageergebied en als vliegroute en vormen mogelijk een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied van vleermuizen.

Ook aan de noordzijde van het plangebied – de Parklaan – is een lijnelement aanwezig langs het plangebied. Dit lijnelement is, door de aanwezigheid van straatverlichting, grotendeels verlicht. Door deze verlichting is ze niet geschikt als vliegroute, omdat vleermuizen bij voorkeur donkere, onverlichte lijnelementen gebruiken.

Conclusie

Met de voorgenomen plannen in fase 3 worden geen bomen gekapt en daarmee verdwijnen er geen lijnelementen. Wel kan door woningbouw donkerte verloren gaan aan de oost zuidzijde van het plangebied, wat als verstoring ervaren kan worden door vleermuizen. In dit kader mag zowel tijdens de aanleg als in de nieuwe situatie vooralsnog geen diffuse verlichting uitstralen op de bomenrij en de waterpartij aan de oost zuidzijde van het plangebied. Wel kan gebruik gemaakt worden van verlichting met vleermuisvriendelijke armaturen tijdens de aanleg en de toekomstige situatie. Als dit niet mogelijk is, dan zal, om vleermuisfuncties uit te kunnen sluiten, eerst vleermuisonderzoek uitgevoerd moeten worden.

2.5.4 Vogels

Alle vogels zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming (Artikel 3.1/3.2 Wet natuurbescherming en Vogelrichtlijn). Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Van een aantal vogelsoorten zijn de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

-
1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
 2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus (*Passer domesticus*)).
 3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld: kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).
 4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: ransuil (*Asio otus*)).

De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Door de leefwijze van deze soorten is het niet mogelijk om bij directe verstoring van de nesten te voldoen aan de bepalingen uit de Wet natuurbescherming. De lijst van jaarrond beschermde vogels is in september 2009 door het ministerie van LNV gepubliceerd. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

In het plangebied en de ruime omgeving komen volgens de verspreidingsgegevens de soorten steenuil, kerkuil, ransuil, sperwer (*Accipiter nisus*), slechtvalk, boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd (*Buteo buteo*), wespendif (*Pernis apivorus*), ooievaar (*Ciconia ciconia*), roek (*Corvus frugilegus*), grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), huismus en gierzwaluw (*Apus apus*) voor.

Verblijfplaatsen

Het plangebied bestaat uit een kaal substraat en er zijn geen holtes of grote nesten aangetroffen in of direct naast het plangebied, daarmee is er geen sprake van aanwezigheid van verblijfplaatsen van jaarrond beschermde nesten.

Tijdens het veldbezoek op 10 mei 2021 zijn wel oeverzwaluwen overvliegend waargenomen boven het plangebied en in de wijde omgeving (onder andere in fase 2). De oeverzwaluw broedt over het algemeen in zandige steile oevers. Het plangebied is grotendeels afgedekt met zandbags, maar op verschillende plekken zijn door regen steile taluds aanwezig. Dit aan de zuidwestzijde van de ophoging en op plekken waar de zandbags aan de zijkanten (steile kant) gescheurd zijn.

Een algemene voorwaarde is dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal begin februari tot half juli) plaatsvinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Voor de oeverzwaluw geldt een algemene broedperiode van april tot en met juli met uitschieters in augustus.

Conclusie

Tijdens het veldbezoek op 10 mei 2021 zijn geen holtes van de oeverzwaluw gevonden, maar de soort kan al in één nacht tijd een grote broedkolonie maken. In dit kader kunnen taluds en gescheurde zandbags het beste afgedekt worden in de periode april

tot en met augustus. Het verflauwen van taluds is ook een geschikte maatregel die wel onderhoud nodig heeft; na een hevige regenbui kunnen in één dag tijd steile taluds ontstaan. Voorafgaand aan het afdekken maar ook het afgraven van de ophoging zal eerst een ecooloog het terrein moeten vrijgeven. Pas na vrijgave kunnen werkzaamheden doorgang vinden.

2.5.5 Reptielen en amfibieën

Om een goed beeld te krijgen van de soorten reptielen die binnen het plangebied en de directe omgeving voorkomen, zijn de volgende bronnen geraadpleegd: *Atlas van Amfibieën en Reptielen* (De Wild et al., 2016), *De amfibieën en reptielen van Nederland* (Creemers & Van Delft, 2009), www.verspreidingsatlas.nl/reptielen en www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen (NDFF).

In de ruime omgeving van het plangebied komen volgens de verspreidingsgegevens de beschermde reptielensoort ringslang (*Natrix helvetica*) en de beschermde amfibiesoort rugstreeppad (*Epidalea calamita*) voor.

Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijvoorbeeld heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen).

Het plangebied ligt in een woonwijk en bestaat uit (voormalige) open zandgrond met veel diepe en ondiepe plassen met omliggende sloten met daaromheen open geroerde bermen en taluds. In dit kader is er geen (potentieel) habitat aanwezig voor reptielen zoals ringslang. Enkel de oever van de waterpartij buiten het plangebied biedt voldoende dekking, maar deze oever wordt niet aangetast. Aanwezigheid van geschikt beschermd habitat voor de ringslang is uitgesloten.

Wel dient tijdens de uitvoering rekening te worden gehouden met mogelijke zonnende ringslangen op de ophoging. In dit kader is alleen een ecologische werkprotocol en ecologische begeleiding nodig voorafgaand en tijdens werkzaamheden.

Amfibieën

Habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen en dergelijke). Sommige soorten amfibieën zoals de rugstreeppad houden zich op in vergraafbaar zand.

Het plangebied bestaat bijna in het geheel uit vergraafbaar zand. Aangezien er geen paddenschermen om het terrein aanwezig zijn, is de kans aanwezig dat de rugstreeppad (zomer)verblijfplaatsen heeft in de voorbelasting. Vooral omdat er diepe en ondiepe

plassen naast liggen wat een aantrekkingskracht heeft op rugstreeppadden. Dergelijke plassen worden als voortplantingswater gebruikt. Het veldbezoek van 10 mei is uitgevoerd tijdens de actieve periode van de rugstreeppad. Er zijn tijdens het veldbezoek geen eisnoeren aangetroffen. Het veldbezoek blijft een momentopname. Het risico is aanwezig dat de rugstreeppad in één nacht tijd wel eisnoeren heeft afgezet. Aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan daarmee niet op voorhand uitgesloten.

Conclusie

Het plangebied beschikt over de vereiste habitats van de rugstreeppad. Op basis van het eenmalige veldbezoek en het bronnenonderzoek is aanwezigheid van deze soorten niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is nodig naar de rugstreeppad voorafgaand aan graafwerkzaamheden of droog leggen van water.

2.5.6 Vissen, weekdieren en ongewervelden

Er is geen sprake van slootdemping of aanwezigheid van watergangen of poelen in het plangebied of vegetatie in het plangebied. In dit kader is er geen sprake van aantasting van het leefgebied van beschermde vissen, weekdieren of ongewervelden.

Conclusie

Voor beschermde soorten vissen, weekdieren en ongewervelden, beschikt het plangebied niet over de vereiste habitats. Op basis van het eenmalige veldbezoek en het bronnenonderzoek is aanwezigheid van deze soortgroepen uitgesloten.

3 CONCLUSIE

Het plangebied 'De Triangel deelplan F' is een van de laatste onbebouwde delen van de wijk 'Park Triangel' en ligt in de plaats Waddinxveen (provincie Zuid-Holland). Het plangebied bestaat uit een voorbelasting met zand met daaromheen gegroeide bermen en taluds. Men is voornemens om het plangebied om te vormen naar een nieuwbouw woonwijk.

Voordat werkzaamheden plaatsvinden, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

3.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1 kilometer afstand van het plangebied (Provincie Zuid-Holland, 2020). Door het uitvoeren van de werkzaamheden gaat geen oppervlakte aan NNN-gebied verloren.

Gezien de afstand, de lokale aard van de ingreep en de al aanwezige bedrijvigheid zijn negatieve effecten op het NNN-gebied uitgesloten.

3.1.1 Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeheerplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

3.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op circa 7 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein' (Natura 2000, 2020). Door de voorgenomen ingreep gaat geen oppervlakte aan Natura 2000-gebied verloren.

Door de realisatie van nieuwbouw en de daarmee toenemende verkeersdruk kan tijdens de gebruiksfase sprake zijn van extra stikstofdepositie op Natura-2000 gebied. Om na te gaan of er sprake is van extra stikstofdepositie dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden. Als er sprake is van stikstofdepositie boven de vastgestelde norm dan dient een vergunning of toestemmingsbesluit aangevraagd te worden, dit is onder andere mogelijk via het stikstofregistratiesysteem.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Niet van toepassing.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

In het kader van de Wet natuurbescherming moet worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van leefgebied van soorten door de ingreep worden aangetast.

Vleermuizen

Met de voorgenomen plannen worden geen bomen gekapt en daarmee verdwijnen er geen lijnelementen. Wel kan door woningbouw donkerte verloren gaan aan de oost zuidzijde van het plangebied, wat als verstoring ervaren kan worden door vleermuizen. Verstoring van vliegroutes. In dit kader mag zowel tijdens de aanleg als in de nieuwe situatie vooralsnog geen diffuse verlichting uitstralen op de bomenrij en de waterpartij aan de oost zuidzijde van het plangebied. Wel kan gebruik gemaakt worden van verlichting met vleermuisvriendelijke armaturen tijdens de aanleg en de toekomstige situatie. Als dit niet mogelijk is, dan zal, om vleermuisfuncties uit te kunnen sluiten, eerst vleermuisonderzoek uitgevoerd moeten worden.

Oeverwaluw

Tijdens het veldbezoek op 10 mei 2021 zijn geen holtes van de oeverwaluw gevonden, maar de soort kan al in één nacht tijd een grote broedkolonie maken. Er zijn wel oeverwaluwen aangetroffen; overvliegend en verkennend. In dit kader kunnen taluds en gescheurde zandbags het beste afgedekt worden in de periode april tot en met augustus. Het verflauwen van taluds is ook een geschikte maatregel die wel onderhoud nodig heeft; na een hevige regenbui kunnen in één dag tijd steile taluds ontstaan. Voorafgaand aan het afdekken maar ook het afgraven van de ophoging zal eerst een ecooloog het terrein moeten vrijgeven. Pas na vrijgave kunnen werkzaamheden doorgang vinden.

Ringslang

Wel dient tijdens de uitvoering rekening te worden gehouden met mogelijke zonnende ringslangen op de ophoging. Als blijkt dat er ringslangen aan het opwarmen zijn in het plangebied, dan zal een ecooloog ingeschakeld moeten worden. De ecooloog zal adviseren welke stappen nodig zijn. Veelal betekent dit tijdelijk een locatie afzetten, totdat de soort uit zichzelf weggaat.

Rugstreeppad

Het plangebied beschikt over de vereiste habitats van de rugstreeppad. Op basis van het eenmalige veldbezoek en het bronnenonderzoek is aanwezigheid van deze soorten niet op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is nodig naar de rugstreeppad voorafgaand aan graafwerkzaamheden of droog leggen van water. Afhankelijk van de

resultaten van het nader onderzoek is mogelijk een ontheffing nodig en een bijbehorend mitigatieplan. Door middel van een ecologisch werkprotocol en ecologische begeleiding kunnen werkzaamheden in relatie tot de rugstreeppad geborgd worden. Veelal betekent dit onder andere dat het terrein afgeschermd moet worden met een paddenscherm.

Overige soorten

Een algemene voorwaarde is dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen van vogels (globaal begin februari tot half juli) plaatsvinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek door een ecooloog (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.

Van de overige in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde diersoorten worden geen verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied verwacht in het plangebied.

3.4.1 Consequenties

Nader onderzoek

Aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten en daarmee een overtreding van artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming, kan bij aantasting van verblijfplaatsen of habitat niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten voor:

- **Rugstreeppad:** onderzoek naar aanwezigheid van de rugstreeppad vindt plaats gedurende in totaal drie onderzoeksrondes verdeeld over de periode mei, juni en juli. De onderzoeksrondes vinden overdag plaats en worden uitgevoerd conform het kennisdocument rugstreeppad (BIJ12).
- **Vleermuis vliegroue en foerageergebied:** Onderzoek naar een deze functies is nodig als in de tijdelijke en/of permante situatie diffuse verlichting uitstraalt op de oost zuidelijke gelegen bomenrij en waterpartij.
- **Oeverzwaluw:** geadviseerd wordt zo snel mogelijk maatregelen te nemen om broedgevallen te voorkomen. Dit mag pas na een controle door een deskundig ecooloog.

3.5 ALGEMENE VOORWAARDEN

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - Graafwerkzaamheden te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
 - Het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren of te werken met vleermuisvriendelijke armaturen.
 - Rekening houden met zonnende ringslangen op het zand of langs bermen. Als blijkt dat er ringslangen aan het opwarmen zijn in het plangebied, dan zal een ecooloog ingeschakeld moeten worden. De ecooloog zal adviseren welke stappen nodig zijn. Veelal betekent dit tijdelijk een locatie afzetten, totdat de soort uit zichzelf weggaat.
 - Voorkomen dat de oeverzwaluw in het werkgebied broedt door geen steile taluds tijdens een dag werken achter te laten en in periode van afwezigheid (flauwe) taluds af te dekken in de periode april tot en met augustus.

- Bovengenoemde werkzaamheden borgen door middel van een ecologisch werkprotocol en ecologische begeleiding.

3.6 AANBEVELINGEN NATUURINCLUSIEF ONTWERPEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheemse bes- en bloemdragende bomen, struiken en planten zoals: zwarte els (*Alnus glutinosa*), zomerlinde (*Tilia platyphyllos*), winterlinde (*Tilia cordata*), zomereik (*Quercus robur*), zoete kers (*Prunus avium*), vuilboom (*Rhamnus frangula*), gewone vogelkers (*Prunus padus*), Gelderse roos (*Viburnum opulus*), wilde kardinaalsmuts (*Euonymus europaeus*), lijsterbes (*Sorbus aucuparia*), hazelaar (*Corylus avellana*), heggenroos (*Rosa corymbifera*), hondsroos (*Rosa canina*), sleedoorn (*Prunus spinosa*) en eenstijlige meidoorn (*Crataegus monogyna*);
- Gebruik bij de inrichting voor nieuwe verlichting gebundelde en naar beneden gerichte armaturen die niet uitstralen naar de omgeving.
- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door:
 - het gebruik van inbouwstenen speciaal voor vleermuizen;
 - door op een hoogte van 2,5 meter en hoger in muren in verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen;
 - het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken;
 - Het ontsluiten van de tussenspouw tussen woningen/appartementen voor vleermuizen.
- Realiseer groenstructuren in de wijk (tuinen, plantsoenen, parken, bermen, oevers, lanen, grachten en kanalen). Via deze structuren bewegen vleermuizen zich tussen verblijfplaatsen, jachtgebieden, winter- en zomergebieden.
- Nieuwbouw kan ook geschikt worden gemaakt voor huismus en gierzwaluw door bijvoorbeeld:
 - het plaatsen van gevelkasten;
 - het twee pannen hoger plaatsen van vogelschroot;
 - het laten oversteken van de nokpannen en het opruwen van de windveren onder de nokpannen.
- Het realiseren van groene gevels en daken zorgt voor extra groen, zonder daar oppervlakte voor in te leveren.
- Leg natuurvriendelijke oevers aan met een aflopende oever of gebruik alternatieve natuurlijke oeverbeschoeiing.
- Pas halfbestrating toe op plaatsen die minder intensief gebruikt worden, zoals parkeerplaatsen.

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER

1.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een onderdeel van het natuurbeleid en heeft als doel het behoud van biodiversiteit. Gebieden die zijn aangewezen als onderdeel van NNN vormen een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Per NNN-gebied zijn natuurdoelen vastgelegd in het ruimtelijke provinciale beleid, waarmee rekening gehouden moet worden bij planologische ontwikkelingen. Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat activiteiten niet strijdig mogen zijn met de natuurdoelen.

1.1.1 Overige beleidskaders

Naast het NNN kunnen ook andere provinciale en gemeentelijke beleidskaders van toepassing zijn in het plangebied. Ook deze beleidskaders zijn niet verankerd in natuurwetgeving, maar dienen wel een rol te spelen in de planologische afweging.

1.2 WET NATUURBESCHERMING

1.1.2 Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

1.1.3 Onderdeel houtopstanden

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming (voorheen de Boswet) heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen drie jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten 'de bebouwde kom Boswet' liggen;
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer;
- rijbeplantingen die meer dan 20 bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen.

1.1.4 Onderdeel soortenbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime, als volgt in de Wet Natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- *Soorten van de Vogelrichtlijn:*
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- *Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:*
Dit zijn alle soorten in onderdeel A van bijlage IV van de Habitatrichtlijn inclusief bijlage II van het Verdrag van Bern en bijlage I van het Verdrag van Bonn, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- *Nationaal beschermde soorten:*
Dit zijn soorten die genoemd zijn in bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Een project kan in strijd zijn met de Wet natuurbescherming wanneer een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats.
- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Om een ontheffing te krijgen voor soorten van de Vogelrichtlijn moet worden voldaan aan een van de volgende belangen:

- Wanneer de volksgezondheid en/of de openbare veiligheid in het geding is.
- Wanneer de veiligheid van het luchtverkeer in het geding is.
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten geldt:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Voor alle aanwezige soorten geldt volgens de Wet natuurbescherming altijd de zorgplicht (artikel 1.11). De zorgplicht schrijft voor dat we nadelige gevolgen voor inheemse planten en dieren moeten voorkomen – of ze nu beschermd zijn of niet – en zorgvuldig met onze omgeving om moeten gaan. Deze zorgplicht geldt voor iedereen.

BIJLAGE 2 LITERATUURLIJST

Literatuur

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters K.J. & Buys, J.C. (redactie). (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. Natuur in Nederland 12. Leiden, Nederland: Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden.

Creemers, R.C.M. & Van Delft, J.J.C.W. (redactie). (2009). *De amfibieën en reptielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Leiden, Nederland: Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland.

De Wild, W.W., Brekelmans, F.L.A., Van Emmerik, W.A.M. & Spier, J.L. (2016). *Atlas van Amfibieën en Reptielen*. Utrecht, Nederland: RAVON.

Eversteijn, R. (2020). *Memo ecologisch advies woningbouw Park Triangel*. Ede, Nederland: Laneco

Lievens Milieu B.V. / WSP (2021). *Uitwerkingsplan Triangel UP Parkzicht, fase 3, Waddinxveen*. Nieuwegein, Nederland: Lievens Milieu B.V.

Limpens, H., Mosterd, K. & Bongers, W. (1997). *Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht, Nederland: KNNV Uitgeverij.

Websites

BIJ12 (2017a) Gierzwaluw. Kennisdocument. Geraadpleegd december 2020 van www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf. Utrecht.

BIJ12 (2017b) Huismus. Kennisdocument. Geraadpleegd december 2020 van www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huisumus-1.0.pdf. Utrecht.

Bouw Natuurinclusief (2021). Geraadpleegd januari 2021 van www.bouwnatuurinclusief.nl

De Vlinderstichting (2020). Geraadpleegd december 2020 van www.vlinderstichting.nl

Gemeente Waddinxveen (2015). Bestemmingsplan Bebouwde Kom 2015. Geraadpleegd januari 2021 van www.ruimtelijkeplannen.nl/viewer/view?planidn=NL.IMRO.0627.bpbebouwdekom2015-0402

Google Maps (2020). Geraadpleegd december 2020 van www.google.nl/maps

Nationale Databank Flora en Fauna (2020) Uitvoerportaal. Kaart. Geraadpleegd december 2020 van www.ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul

Natura 2000 (2020). Gebieden. Geraadpleegd december 2020 van www.natura2000.nl

NDFF en RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Amfibieën. Geraadpleegd december 2020 van www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

NDFF en RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Vaatplanten. Geraadpleegd december 2020 van www.verspreidingsatlas.nl/planten

NDFF en RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Reptielen. Geraadpleegd december 2020 van www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

NDFF en RAVON (2020), NDFF Verspreidingsatlas Zoogdieren. Geraadpleegd december 2020 van www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

Omgevingsdienst Midden-Holland (2017). Nota vergunningverlening BWT 2017 – 2020. Geraadpleegd januari 2020 van www.waddinxveen.nl/_flysystem/media/nota_vergunningverlening_bwt_2017_-_2020.pdf

Provincie Noord-Brabant (2020) Interim omgevingsverordening. Geraadpleegd december 2020 van www.brabant.nl/Onderwerpen/Omgevingsbeleid/Interim-omgevingsverordening

SOVON (2012-2018), Vogelatlas. Geraadpleegd december 2020 van www.vogelatlas.nl

Stichting ANEMOON (2020). Platte schijfhoren. Geraadpleegd januari 2021 van www.anemoon.org/flora-en-fauna/soorteninformatie/soorten/id/826/platte-schijfhoren

Vleermuiswerkgroep Nederland (VLEN). Geraadpleegd december 2020 van www.vleermuis.net